

2022-11-07

Beräkningsgrunder för ersättning till fritidsgårdar i Gävle kommun 2023–2025

Bakgrund

Fritidsgårdarna i Gävle kommun har olika förutsättningar och verkar i områden med skilda behov. Samtliga fritidsgårdar drivs av föreningar på uppdrag av Gävle kommun.

För att utveckla varje fritidsgård efter dess egna förutsättningar gjordes 2019 ett omtag när det gäller resursfördelningen, där det ingår en socioekonomisk fördelning som ger större resurser till de gårdar där det finns större behov av kompensatoriska insatser. (Diarienummer 19KFN229).

Syftet med beräkningsgrunderna är att fördela resurserna på ett effektivt och likvärdigt sätt mellan fritidsgårdarna och att tydligt visa varför en fritidsgård erhåller en viss ersättning. Genom att fördela verksamhetsstödet till fritidsgårdarna enligt bestämda beräkningsgrunder säkerställs rättvisa förutsättningar för ungdomar som bor i Gävle kommun.

Beräkning för ersättning ska göras om vart tredje år. Beräkningen kan göras om tidigare om ny politisk riktning pekas ut, vid kraftiga förändringar av förutsättningarna i området/på fritidsgården eller om budgeten förändras och resulterar i mer eller mindre pengar att fördela mellan fritidsgårdarna.

Uppföljning av fritidsgårdarnas verksamhet görs varje år för att se att resursfördelning enligt beräkningsgrunderna fungerar.

Om mer eller mindre pengar ska fördelas mellan fritidsgårdarna ska detta i första hand regleras med behovspoängen.

Om kommunsnittet när det gäller socioekonomisk status förändrats kraftigt vid nästa beräkning av ersättning till fritidsgårdar, kan poängintervallerna vid behov justeras. De justeringar av poängintervall och parametrar som har gjorts i samband med beräkning av ersättning för åren 2023–2025 tydliggörs här nedan.

Beräkningsgrunderna omfattar endast verksamhetsstödet, ej kostnader för drift av lokaler.

Parametrar vid beräkning

För att ge en rättvis fördelning utifrån fritidsgårdarnas förutsättningar och behov vägs flera parametrar in vid beräkning av ersättningen.

Grundersättning för öppna timmar

Grundersättning baseras på fritidsgårdens öppna timmar per vecka under kvällstid och det behov av bemanning som följer. Öppna timmar regleras i skriftlig uppdragsöverenskommelse mellan Gävle kommun och den förening som driver fritidsgården. Förutsättningen för att över huvud taget definieras som fritidsgård och få grundersättning är att fritidsgården:

- finns i ett utpekade planeringsområde.
- har öppet i omfattningen tio timmar/vecka, tre kvällar i 36 veckor om året
- har och uppfyller grundavtal och uppdragsöverenskommelse.

Grundersättningen är beräknad på att fritidsgården har öppet i omfattningen tio timmar i veckan, tre kvällar i veckan under 36 veckor (samma som skolterminerna) och har ca 20 besökare per kväll. För detta bedöms behovet vara en föreståndare på 50% (bemanning och administration) och personal (bemanning) på 25%, det vill säga totalt 75% tjänst.

Tjänsten är baserad på helår och en månadslön på 33 000 kr * 1,45 (omkostnader) vilket ger ett grundstöd på 443 700 kr. Varje öppen timme/vecka gav vid beräkningen som gjordes 2019 därmed 44 370 kr i grundersättning.

Denna summa har inför beräkning av ersättning 2023–2025 räknats upp med 2% per år till 47 000 kr i grundersättning för varje öppen timme/vecka.

Antal besökare

Ersättning för besökare har baserats på det antal unika kvällsbesökare som fritidsgården haft i snitt det senaste året. Beräkningen av antalet besökare bygger på tillit till fritidsgårdarnas egen bedömning av antal besökande ungdomar i åldern 13–19 år på kvällstid en normal vecka.

Parametern antal besökare medger att samtliga ungdomar som nyttjar fritidsgården räknas in, oavsett vilket planeringsområde de bor i.

Vid beräkning 2019 gav varje unik besökare en extra ersättning på 500 kr. *Denna summa har inför beräkning av ersättning 2023–2025 justerats nedåt till 400 kr per besökare, då antal besökare inte är en bedömning av fritidsgårdens kvalitet. Många besökare är dock fortfarande en viktig signal på ett ökat behov av bemanning vilket gör att parametern fortsatt behöver finnas.*

Verksamhetspeng

Verksamhetspeng, som baserades på fritidsgårdens storlek vid beräkningen som gjordes 2019, har tagits bort som parameter vid beräkning av ersättning 2023–2025. Parametern verksamhetspeng bedöms täckas in bättre av parametrarna för antal besökare och behovspoäng.

Antal boende

Ersättning för socioekonomiska förutsättningar baseras på statistik för det planeringsområde i Gävle kommun där fritidsgården i huvudsak verkar.

Ett snitt beräknades 2019 för antal boende mellan 10–19 år i planeringsområdet de senaste två åren. Detta för att undvika att kortsiktiga demografiska svängningar ger alltför starkt utslag i beräkningen. Barn från 10 år räknades med för att förutse behovet av fritidsgårdsverksamhet under de närmaste tre åren.

Antal boende beräknas inför ersättning 2023–2025 på prognostiserat antal boende i åldersgruppen, vilket ger en förbättrad träffsäkerhet.

Under 600 boende i åldern 10–19 år ger 0 kr extra i ersättning.

600–999 ger 10 000 kr.

1 000–1 399 ger 17 500 kr.

1 400 eller fler ger 25 000 kr.

Socioekonomiska förutsättningar

Ersättning för socioekonomiska förutsättningar baseras på statistik för det planeringsområde i Gävle kommun där fritidsgården i huvudsak verkar.

Ett snitt beräknades 2019 utifrån statistiken för planeringsområdet de senaste två åren. Detta för att undvika att kortsiktiga demografiska svängningar ger alltför starkt utslag i beräkningen. Utbildningsnivå, medelinkomst, arbetssökande och ohälsotal är de socioekonomiska parametrar som ersättningen beräknas på.

Statistik för planeringsområdet jämförs med genomsnittet i kommunen. En socioekonomisk poäng mellan 1–5 sätts, där 1 är hög socioekonomisk status jämfört med kommunsnittet, 2 är något högre, 3 är nära snittet för hela kommunen, 4 är något lägre och 5 poäng är låg socioekonomisk status jämfört med kommunsnittet. En hög poäng indikerar lägre socioekonomisk status och därmed ett större behov av kommunalt finansierad öppen ungdomsverksamhet.

Arbetsökande

Vid beräkning 2019 beräknades andel arbetsökande, utifrån procent av befolkningen mellan 18–64 år som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Kommunsnitt för 2017–2018 var 9,0 %.

Beräkning för ersättning 2023–2025 har gjorts på statistik för åren 2019 och 2020 (då 2021 års statistik ej fanns att tillgå) och för åldersgruppen 20–64 år. Kommunsnitt för 2019–2020 var detsamma som vid förra beräkningen, dvs 9,0 %, vilket ger ett oförändrat poängintervall:

-3,5	1 p
3,6–7,5	2 p
7,6–11,5	3 p
11,6–15,5	4 p
15,6–	5 p

Medelinkomst

Vid beräkningen 2019 beräknades inkomst i tkr för befolkningen 20 år och uppåt. Kommunsnitt för 2017–2018 var 283,1 tkr.

Beräkning för ersättning 2023–2025 har gjorts på statistik från året 2020 (den statistik som fanns att tillgå). Kommunsnitt för 2020: 318,8 tkr ger ett justerat poängintervall:

350-	1 p
330-349,9	2 p
310-329,9	3 p
290-309,9	4 p
-289,9	5 p

Utbildningsnivå

Vid beräkningen 2019 beräknades andel lågutbildade, det vill säga procent av befolkningen som har endast förgymnasial utbildning. Kommunsnitt för 2017–2018 var 22,5 %.

Beräkning för ersättning 2023–2025 har gjorts på statistik från åren 2020–2021 och för åldersgruppen 20–64 år, vilket ger förbättrad träffsäkerhet och siffror som inte går att jämföra exakt med statistiken från tidigare beräkning från 2019. Kommunsnitt: 14,1 ger ett justerat poängintervall:

-6,5	1p
6,6–11,5	2p
11,6–16,5	3p
16,6–21,5	4p
21,6–	5p

Ohälsotal

Vid beräkning 2019 beräknades antal dagar med sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning samt rehabiliteringsersättning för befolkningen 18–64 år. Kommunsnitt för 2017–2018 var 25 dagar=ohälsotal 25.

Beräkning för ersättning 2023–2025 har gjorts på statistik från åren 2020–2021 och för åldersgruppen 20–64 år, vilket ger förbättrad träffsäkerhet och siffror som inte går att jämföra exakt med statistiken från tidigare beräkning från 2019. Kommunsnitt: 23 ger ett justerat poängintervall:

-17	1 p
17,1–21	2p
21,1-25	3 p
25,1–29	4p
29,1-	5 p

Vid beräkning 2019 gav varje socioekonomisk poäng 5 000 kr extra i ersättning per poäng. Denna summa har inför beräkning av ersättning 2023–2025 justerats uppåt till 6000 kr i ersättning per poäng, eftersom den socioekonomiska parametern visar i vilka områden det finns störst behov av kompensatoriska och förebyggande åtgärder.

Behovspoäng

Behovspoängen är en erfarenhetsbaserad bedömning av behovet och kan justera ersättningen både uppåt och neråt.

Bedömningen görs baserat på förväntat behov och tendenser inför de kommande tre åren, slutsatser utifrån fritidsgårdarnas årliga redovisningar och verksamhetshandlingar samt erfarenheter från kontakter med och besök på fritidsgårdarna.

Möjlighet att kunna dela på föreståndare och personal mellan föreningar, stordriftsfördel, regleras med behovspoängen.

Behovspoängen kan också påverkas av politiska beslut, till exempel att satsa på kompensatoriska resurser i ett visst planeringsområde.

Behovspoängen multipliceras med den totala ersättningen som beräknats på övriga parametrar.

Behovspoäng=1 ger ingen förändring av verksamhetsstödet.

Behovspoäng under 1 visar minskat behov och justerar ersättningen nedåt.

Behovspoäng över 1 visar ökat behov och justerar ersättningen uppåt.